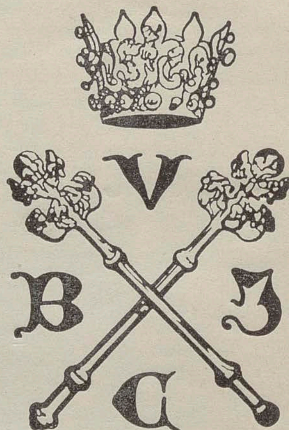
Inscriptiones, Monumenta.

Grunaei Sim: Monumentorum
Silesiae pericula exposita.

V
B J
C

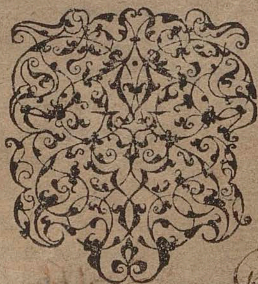
MONUMENTORUM SILESIÆ PERICULA

EXPOSITA

A

Roppan

SIM. GRUNÆO L.

LIGNICII typis Nicolai Sartorii.

A. C. MDCII.

IACOBO MONAVIO
ILLVST. LIGIOR. IN SILESIA
Principis Consiliario,
&
DANIELI RIND-
FLEISCH
Phil. ac Med. Doctori,
PATRICIIS VRATISL.
Viris Nobiliss. S.

PRODROMON nuper vidistis Silesiæ Monumentorum, viri Nobilissimi: Accipite nunc & SYNDROMON: Illum de extraneis; hũc de domesticis. EXPLORATOREM uterqve volo agat, non qvid á vulgi expectandum præjudiciis, sed qvid á judiciis meliorum. Illa tanti non faciam. Hæc si paulló fuerint æqviora, sicuti futura esse æqvissima á vobis vestríqve similibus persvadeor; majus omninó opus, omniúmqve Patriæ nostræ Epigrapharum, qvæ nonnullius saltem momenti esse putabuntur, editionem in posterum, si fata volent, adornandam, polliceri ausim. Qvâ etiam

etiam in re porró ſtudiorum atqve operarum communicatione á bonis qvibusqve adjutum me iri non diffido. Qvinam ſperandi ex iſtiusmodi labore ſint fructus, alibi eſt & ab aliis demonſtratum, & demonſtrabitur poſthac fortaſſe uberiús. Ego certé pro meo in patriam amore, próqve cupiditate qvâdam meâ peculiari libenter & familiariter iſta dum tracto, in deliciis verſari mihi videor, qvibus mirificé me ſentio tum recreari inter hujus ſeculi turbas & moleſtias, tum ſingulariter animari ad fatalis beatæqve migrationis ſpem & deſiderium, tum deniqve in conſcientiæ famæqve bonæ ſtudio erga Deum atqve homines confirmari non mediocriter. Qvidqvid autem hujus nunc eſt: Specimen do: De reipsâ, ſi qvando opus erit, atqve adeó ſicubi locus erit, rationem redditurus accuratiorem. Si tamen in primis hiſce Periculis ad recentiora qvædam, ſi ad privata nonnulla aut naſum qvis eſt qvi adferat, aut ſupercilium; Is meminerit Inſcriptiones me promittere, non Antiqvitates, neqve publicas ſolummodó illas, ſed cujuscunqve in univerſum generis. Sapiat cuiqve, & ſapiet ſcio, qvod ad ſuum cuiqve palatum. Minus gratum ſi qvid obrepſe-

rit, illud neqve obtruſero cuiqvam invito, neqve juſtam ullius cenſuram defugero; Candore tamen ſub judice, non Livore, non Calumniâ. Vobis cur hæc offeram, ſi qværitis, Clariſſimi Viri: Amici eſtis, qvibus velim; Approbatores eſtis, qvibus poſſim; Magni eſtis, qvibus debeam conatum iſthunc meum vel nuncupare ad amplectendum, vel exhibere ad cenſendum, vel inſinuare ad commendandum. Hoc á veſtrâ mihi ſpondeo exiſtimatione & nominis celebritate: Iſtud á candore habeo & judicii præſtantiâ: Illud deniqve ab amore mihi ſumo & benevolentiâ tot modis jampridem mihi præter meritum ſpectatiſſimâ. Si obſervantiæ inſuper publicitus erga vos declarandæ ſtudium haud illiberale hinc agnoſcitis; non habeo, qvod vel addam, vel requiram amplius, niſi qvód vos ac veſtros omnes bene rectéqve ſalvere & valere ſincero hoc ex pectore jubeo, me veró meóſqve favori & fidei veſtræ conſtanti deinceps qvoqve unicé cupio eſſe commendatos. Lignicii. Prid. Cal. Martii. A. C. MDCII.

Veſter omni ſtudio
ac fide

Simon Grunæus.

VRATISLAVIAE.
IN AEDE S. ELISABET.

Andreæ Hertwig. JC.

D. O. M. T. V. Q.
QVÆRIS VIATOR QVIS H. CONDITVS?
ANDREAS HERTWIGK
SVIS TEMP. ET IVR. SCIENTIA
ET ELOQVENTIA CLAR. PONT.
CÆS. Q. JVR. CONS. S. CÆS. FER-
DINANDO I. A CONSILIIS HOC
M. M. DE MORTE COGITANS SPE
RESVRREC. S. V. F. P. Q. C.
HOC VOLEBAM NESCIVS NE ESSES.
ABI Θ. MEMOR BENE VIÆ, SEQVERE.

M. Greg. Morenbergii Notar.

ΑΠΑΡΧΗ ΧΡΣ, ΕΠΕΙ ΟΙ ΤΟΥ ΧΡΟΥ
ΕΝ ΤΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΑΥΤΟΥ.
I. Cor. XV.

Quos mihi sancte pater dederas ab origine mundi
Adduco, & regni sceptra resigno tibi.

M. GREGORIVS MORENBERG. REIP.
VRATISL. NOTARIVS OBIIT
ANNO 1518. 31. JANVAR.

HEN. RYBISCH J. V. D. INCLIT. FERD. RO. PAN. BO. ETC. REGI A CONS. PROVINCIARVM SILE. LVS. QVÆSTOR GENERALIS, HOC MONV. V. F. F. ÆTAT. SVÆ XLIX. ANNO MDXXXIIII. OBIIT ANNO MDXLIIII. X. NOVEMB. ÆTAT. LIX.

In Epitaphio nobilis viri FRIDERICI SCHMID Senatoris.

Si Dæmon, si te mors angit, funere Christi
Viqve resurgentis fide, beatus eris.

Ob An. æt. LXXIX. Senator. dign. XXIII. Christi MDXCV. II. Jun.

Jo. Cratonis.

JOANNI CRATONI A KRAFTHEIM III. SSS. IMPPP. CONSILIARIO ET MEDICO INTIMO, DIE XIX. OCTOBR. IN CHRISTO PIE DEFVNCTO, AC MARIÆ SCHARFIANÆ A BERTH ANIMAM SVAM DEO COMMENDANTI DIE III. JVNII: FILIVS JOHANNES BAPTISTA CRATO MORTALITATIS MEMOR HOC FIERI CVRAVIT. OBIERVNT ANNO MDXXCV.

P. Vin-

PETRO VINCENTIO VRATISL. VIRO CLARISS. II. ACADEMIARVM GRYPHISWALD. ET WITEBERG. RECTORI, AC TRIVM CELEBRIVM GYMNASIORVM LVBEC. GORLIC. ET VRATISL. INSTAVRATORI, FELICITER ET SANCTE IN PATRIA MORTVO CAL. OCTOB. ANNO MDXXCI. ÆTAT. LXII. MENS. VII. WOLFGANGVS ET MARTINVS VINCENTIVS FRATRES
H. M. P. C.

In Joh. Fleischeri S. Theol. D.
& Pastoris ad D. Elisab. epitaphio,
Qui ob. an. 1593. 4. Maii.

Est Mare quid? Mundus. Quid Cymba? Ecclesia (Christi.
Rete quid? Est Verbi concio Christe tui.
Hoc ubi Christe sonat veré tua cymbula præstó est:
Et captura hominum te duce larga venit.

In Wolf. Butneri nobilis
Senator. monum.

Æthiopem sacro lavat amne Philippus; at illum
Sanguine Christe tuo laverat ante Fides.
Quam Deus accendit verbo & baptismate firmat,
Vera Fides justos nos facit ante Deum.

Ob. An. C. 1569. 7. Aug. æt. an. 57.

8. In Sigism. Bucheri Senat.

Corpore Christe tuo dum nos & sangvine pascis,
Æterno pascis pectora nostra cibo.

Ob. A. C. 1554. 5. Janvar.

In Nicolai Jencwitz Epitaphio.

Verbo qvi fecit mundum, de pulvere terræ
Verbo restituet corpora nostra suo.

Domin. Nicolavs Jencwitz Consvl Vratislaviensis, sibi et svis posteris F. F. Vixit an. L. m. vi. obiit MDXXXVII. v. Jvnii.

IN ÆDE S. MARIAE MAGDALENAE.

Francisci Fabri, viri & Poëtæ celeb.

D. FRAN. KOCKRICIO FABRO OTMV. S. P. Q. VRAT. SCRIBÆ DIGNISS. BENEQ. MER. HIC SEPVL. PROPINQVI ET EXEQ. VIXIT ANN. LXVIII. OBIT DIE IXX. SEPT. AN. DN. MDLXV.

Hîc situs est veteres Lygios qvi carmine primus
Descripsit, patriæ victus amore Faber.

Val.

Ad picturam Crucifixi.

In Cruce vita perit: mage qvod mirabere dicam:
Mors moritur, mortem mortua vita vorat.

HONEST. VALENT. NITIVS NOTAR. M. HOC M. SIBI, VXORI, SVISQ. V. P. MORITVR A. MDLVI. BARBARA VXOR MDL.

In eod. saxo, ad pictur. Resurrect.

Hostis ubi est? ubi nunc custos? ubi saxa sepulcri?
Prodiit en victor: vita parata mihi.

NOBILI ET DOCTO LEONHARDO PRAVSER LIGNICENSI, QVONDAM IBIDEM CANCELLARIO, ET ILLVSTRIS DVCIS JOHANNIS OLSNENSIS CONSILIARIO AD MORTEM VSQ. FIDELI, HIC SEPVLTO, ANNA RELICTA CARISS. MARITO HOC MONVMENTVM P. MORITVR ANNO MDLV. XXII. JVLII.

In JOH. HORN epitaph.

Turba prophetarum mendaci dedita Belo
Vincitur, & falsi crimina morte luit.

IN AEDE S. IOHAN. B.

Johannis IIII. Episcopi Vrat.
In tabulâ 1506.

FUlva hæc imago, qvam vides lector,
Johannis est Antistitis. (Qvarti
Saxo abditum corpus jacet latissimo
Inter chori subsellia.
Annalibus vitam lege: hoc dicam tamen,
Qvod nec negarint invidi:
Vir optimus, doctissimus, prudens, gravis,
Magno omnium luctu perit.

In aliâ tabulâ cum ejusd. Insignib.
Qvartvs Ioannes *jacet hic: vis cætera dicã?*
Non alium vellet Slesia Pontificem.

In tumulo.

JOANNES FVRENSCHILT NISSEN. JVR. DOCT. CANTOR ET CANONICVS ECCLESIÆ WRATISL. HOC CONDOR SARCOPHAGO: PENSVM MEVM ABSOLVI: LAMPADA ALIIS TRADO: RESVRRECTIONEM IVDICIVMQ. CHRISTI EXPECTO.

In tabulâ.
Obiit anno 1546. 18. Octobr.

In mo-

Hoc Turso tibi Pontifex sacellum
Janus condidit Agnifer beate,
In qvo post obitum est situs. Meretur
Si cælum pietásqve & alma virtus,
Si Musæ, innocué & peracta vita,
Si fecisse bonis benigné; tecum
Celsi nunc sacer incola ille Olympi
Cæli perfruitur bonis beati.

Obiit Nissæ MDXX. II. Aug. æt. s. LVI.
G. Logus S.F. 1537.

IN S. CRUCIS.
In Choro.

Anno Domini 1288. in die S. Bartholomæi magnificus Princeps Henricus IIII. Probus Dux vulgariter dictus (der Milde Fürste) debellavit potentiam Ruthenorũ, Cracoviensium. Etenim eodem die manus Domini erat cum eo. Anno Domini 1290. in vigilia Johannis Bapt. obiit idem magnificus Princeps Dominus Henricus IIII. Dux Slesiæ, Cracoviæ, & Sendamiriæ, qvi fundavit istum locum ad honorem omnipotentis Dei ac vivificæ Crucis Christi. Orate pro eo.

12. In mon. St. Savri marmoreo.

Spes vitæ melioris solatiũ est mortis. Stan. Savrvs viv⁹ sibi F. F. MDXXXIII.

Huc nos fatum subduxit ab insano horrendæ impietatis turbine.

Supra idem in saxo qvadrato.

STANISLAO SAVRO DD. CANONICO VRATISLAVIEN. QVI VIRTVTIS ET ERVDITIONIS SPLENDORE EIVS ECCLESIÆ PRÆCIPVVM EXTITIT ORNAMENTVM, VINCENTIVS HORTENSIVS HÆRES TESTAMENTO RELICTVS GRATITVDINIS ERGO.

In saxo tumuli.

LXVI. ÆTATIS ANNVM AGENS SAVRVS OBIIT. DIMIDIVM AVTEM VEL ETIAM MINVS AN VIXERIT, MORTVVS ETIAMNVM ADDVBITAT. MDXXXV. DIE XXI. MENSIS JANVAR.

Georg. Logi.

VIVITVR INGENIO, CÆTERA MORTIS ERVNT.

Hic situs Aonidũ est cultor LOGVS, *unde virentes*
Ex tumulo hoc Lauros exiliisse vides.
Principib. gratus, magnis & Regibus, atqve
Pontifici gemino Cæsaribusq; fui.

Nec me Consilio indignum numeroq; suorum
Rex Romanorum censuit esse pius.
Idem me sacris Mysten, & mœnibus almis
Præfecit templi Crux veneranda tui.
Et Præceptorem Nato, qvi sceptra Bohemi
Sacra tenet Regni Maximus AEmilius.
Hoc satis & nimium est: vetat alma modestia de se
Et pudor ingenuus dicere plura LOGUM.

G. LOGVS PROTONOTARIVS, COMES PALATINVS, CANONICVS S. JOHANNIS ET PRÆPOSITVS S. CRVCIS VRATISL. CONSILIARIVS REG. S. V. P.

ⴱ. MDLIII.

In tumulo.

Doctrinâ insignis, pietate ac stemmate clarus,
Consiliis pollens, ingenioq; valens,
Occidit invidiâ Parcarum raptus: ad almam
Tellurem felix ducitur Elysiam.

REVEREND. AC NOBILISS. D. GEORGIVS LOGVS A SLAWPITZ, LEGVM IMPER. DOCTOR, CATHEDRALIS S. JOAN. CANO. ET HVIVS S. CRVCIS PRÆPOSITVS, MORITVR IN DOMINO 1553. DIE II. APRIL. CVIVS ANIMÆ DEVS MISEREATVR.

In Cœno-

14. IN COENOBIO, qvod D. JACOBO olim, nunc S. VINCENTIO dicatum est.

ANNO D. 1240. FVNDATVM EST MONASTERIVM S. JACOBI PER INCLITVM DVCEM SLESIÆ D. HENRICVM II. FILIVM S. HEDWIGIS: TANDEM EIVS POST OBITVM PER CONIVGEM IPSIVS DNAM. ANNAM CONSVMMATVM. QVI ETIAM SEQVENTI ANNO PRO DEFENSIONE CHRISTI FIDELIVM BELLANS CVM TARTARIS, AB IISDEM EST OCCISVS, ET HIC CVM FILIIS DVOBVS ET VNA FILIA SEPVLTVS. IN EOD. BELLO INTERFECTVS EST DNS. PVPPO MAGISTER GENERALIS ORDINIS FRATRVM HOSPITALIS BEATÆ VIRGINIS MARIÆ DE DOMO TEVTONICA CVM PLVRIBVS FRATRIB. EIVSD. ORDINIS HIC SEPVLTVS. 1521.

In domo Doct. RYBISCHII.

Laudabunt aulas alii spaciosáq; tecta:
Exigua est nobis, sed bene culta domus.
Hinc hospes domini ingenium cognoscere possis;
Nil amat incultum, nil amat ille rude.

In ædib.

In ædib. R. V. FRAN. VIRLINGI Theolog.

Pictura est GALLINÆ feretro mortuæ instar impositæ, qvam pulli adsultantibus similes omni à latere cingunt, cum inscriptione tali:

Supra picturam:

MARTHÆ I. CARISS. conjugis memoriæ.

Infra.

VOLVI DVM VIXI ET VALVI:
VIVIT QVI VVLT ET VALET.
ORATE ET LABORATE:
AGITE BENE ET VIVETIS BEATE.

In Scholâ Magdalenæâ.

Regulæ vitæ Christianæ á PH. MEL. olim inculcatæ.

I. Milita bonam militiam, retinens fidem & bonam conscientiam.

II. Fides Evangelio,
Conscientia Decalogo regatur.

III. Fac officium vocationis tuæ:
Eventum Deo committe.

IIII. Ne frangaris cruce & afflictionibus, impatientiâ ærũnarũ vocationis.

V. Expecta á Deo auxilium & defensionem fiduciâ Christi Mediatoris.

Musæi MONAVIANI gemina Inscriptio.

Deo

DEO ÆTERNO IMMORTALI
UNI-TRINO OPT. MAX.
Qvi mundum tunc fecit cúm voluit;
tunc finiet cúm volet;
Ipſe exiſtens ante mundum
ſine principio;
Ipſe futurus poſt mundum
ſine fine;
Qvi ante qvam jacerentur mundi fundamenta, ex genere hum. qvod in principio mundi condendum erat, ſuo conſilio & decreto Eccleſiam ſibi peculiariter elegit, á qva IPSE celebraretur ſine fine etiam poſt mundi finem:
Qviqve
myſteriũ de temperaméto ſuæ tum juſtitiæ, tum miſericordiæ, abſconditum á ſeculis, tunc cúm voluit & ſicut voluit
IPSE, patefecit:
Cujus unius & ſolius eſt
omnis laus, honor & gloria; robur, regnum & victoria, in nunqvam finienda
ſeculorum ſecula;
DIC.
Viæ Domini non ſunt viæ Hominis,
& judicia Ipſius Abyſſus
multa & magna.
IPSE DIXIT.

Domino

DOMINO DEO NOSTRO
JESU CHRISTO
UNICO REGNI SANCTORUM HÆREDI, PERENNI VITÆ FONTI, TRIUMPHANTI MORTIS VICTORI, ÆTERNO BEATAR. ANIM. HOSPITI
SACR.

Summa in his terris tum ſapientia, tum felicitas eſt poſſe qvieſcere, ac ſua potiús agere & propria, qvám aliena: Deinde utrâq; fortunâ, & ſive ſit agendum, ſive patiendum, in Deum potiús, qvám in homines reſpicere, & ab eo ſolo totum pendere: Mortem deniq; ſuam perpetuó ſic meditari, ut peccatum potiús fugiatur, qvàm illa nimis metuatur: Mundum præterea qvæqve ſunt illius, deſpicere ſimul & odiſſe: De vitâ perpetuâ magis, qvám de hac fragili & caducâ ſollicitum eſſe: Animæq; curam gerere majorem qvám corporis: Et ita ſeſe comparare, ut anima priús læta libensq; hinc in cælos evolare cupiat, qvám é tabernaculo ſuo evocetur.

M. R. V.

Domine doce nos ſcire numerum dierum noſtrorum, ut ambulemus corde ſapiente.

θυμὲ βλέψον ἄνω: χθονίων δ' ἐπιλήθεο πάν- (των.

IPSE FACIET.

18. In Bibliothecâ J. MONAVII Theatro orbis terrar. Antwerpiæ edito ABRAH. ORTELIVS programma istud suâ manu inseruit:

In magno hoc UNIVERSO,
qvod DONUM mittimus,
nihil HOMINE pulchrius;
In ipso homine nihil ANIMO,
in animo VIRTVTE,
inter virtutes AMICITIA:
Qvæ svaviter & fideliter á nobis
jam multos annos, [culta
coletur & in reliqvos.
DEus testis esto & hic LIBER,
Qvem in ANIMI mei PIGNUS accipe
O anime mi alter JACOBE MONAVI.

MDLXXXXI.

Autor est I. Lipsius.

LIGNICII.

IN TEMPLO SS. PETRI ET PAVLI.

In

LEONHARTO KRENTZHEIM
AB IPHOFEN, NOBILI FRANCO,
THEOLOGO ET CHRONOLOGO
CELEBERRIMO;
QVI CVM
MAGNI ILLIVS MELANTHONIS JVDICIO
ANIMVM AD VERBI D. MINISTER. AD-
PLICASSET, ILLIQ. PER AN. XLV.
BONA FIDE, DEXTERIT. SVMMA
INVIGILASS.
EXANTL. LABORIBVS MVLTIS,
DIFFICVLT. GRAVISS.
ET
RELICTIS POST SE INGENII MONVM. PRÆ-
STANTISS. PVBL. PRIVATISQ.
OB. FRAVNSTADII A.C. MDIIC. PR. ID. XB.
POSTQ. VIX. A. LXVI.
E QVIBVS XL. HVIVS VRBIS ET DVCATVS
ECCLESIAR. TVM MINISTERIO, TVM
GVBERNATIONI SALVTARITER
IMPENDIT:
MAR. PAT. SOC. AVO DESIDERA-
TISS. VX. LIB. GEN. ET NEP. SVPERST.
M. H. POS.

Credidit in Christum: Fratres dilexit Ovesqve:
Norma Gregis Vox & Vita docentis erat.

NICOLAI KELHEIMERI TORGENSIS, VIRI INGENIO, ERUDITIONE, IUDICII RECTITUDINE, CONSILIO PRÆSTANTIS, NOTARII REIP. LIGNICENS. DULCISS. MARITI FRAGILE CORPUS DULCI HUIC CUBILI, IMMORTALEM VERO ANIMAM BEATIS AMPLEXIBUS BENEFICI SALVATORIS, CUM PIIS LACRYMIS, SED LÆTA IN SPE, MARIA FILIA DOCTORIS CASPARIS CRUCIGERI SENIORIS, MOESTISS. CONIUNX COMMENDAVIT: CUM VIXISSET AN. XXXV. M. III. D. XXII. MORTUUS PRID. CAL. VL. MANE. AN. SAL. MDLXX.

In Matthiæ Staros. ſaxo ſep.

CONSULTISS. ET PRUDENTISS. VIRO DN. MATTHIÆ STARISIO SENATORI LIGNICENSI, AN. CHRISTI MDLXXXIIX. XIII. MARTII PIE IN CHRISTO DEFUNCTO, HONORIF. ET PIÆ MEMOR. ERGO HOC SAXEUM MON. UXOR ROSINA SUPERST. P. C.

GEORGIVS BEZOLDVS
AVRIMONTANVS
DVCATVS LIGNICIENSIS
SVPERATTENDENS,
ECCLESIÆ HVIVS
PASTOR
HEIC
SITVS EST.

B. ANN. LX. M. I. D. X.
☉. DIE VLTIMA AN. CHR.
MDIIC. H. V. MAT.
IS
VERITATEM PVBLICE PROFESSVS
ORTHODOXAM,
PACEM,
QVAM SECTATVS EST IN TERRIS,
IN CELIS DEMVM
INVENIT.

22. In Mariæ Krumbhorniæ tumulo.

MARIÆ KRVMBHORNIÆ
VIRGINI INGENIO, PIETATE,
ET MODESTIA AMABILI,
FILIÆ OBSEQVENTISS.
QVAM
AD ANN. ÆT. XIX. DOMI ET IN
COMPLEXV SVO EDVCATAM
NON VIDIT, DVM VIVERET
IN HOC SECVLO,
AT
VISVRVM SE CREDIT
IN FVTVRO,
CASPARVS KR. PATER, HVIVS
ÆDIS S. ORGANIC.
NON SINE MIXTIS CVM
SPE LACR. P. C.
OB. A. C. MDIC. M. FEBR. D.
XXI. H. VI. ANTEM.

IN ÆDES. D. JOHANNIS.
In Tabulâ prope altare.
FRIDERICI I. Ducis.

Anno

Anno ſalutis noſtræ
Mcccclxxxviii.
Feriâ ſextâ poſt Dominicam Cantate obiit feliciter illuſtris Princeps & dns dns Fridericvs Dux Sleſiæ ac dns Legnicen. Bregen. &c. Corpore in Cartuſiâ tumulatus, Spiritu in cælis per Dei miſericordiam glorificatus, Amen.

Friderici ii. & duarum ipſius Conivgvm magnificé extructum monument.

In parte ſuperiori ad pedem

dextrum.

Ill. Princeps Fridericus 2. Dux Legnicen. Breg. doctrinæ Chriſtianæ in ſua ditione inſtaurator, pacis conſervator, Ducatus amplificator.

ſiniſtrum.

Mortuus anno 1547. ætatis ſuæ anno 68. in hoc monumento, qvod ipſe faciendum curavit, ſitus eſt.

ELISABET Casimiri regis Poloniæ filia, Vladislai Vngariæ & Bohemiæ, Johannis, Alberti, Alexandri & Sigismundi, Poloniæ regum Soror, ac illustris Principis Friderici Ducis Legnicen. & Bregen, Conjunx; Obiit Anno MDXVII. die XVI. Februarii ab inito matrimonio mense decimo qvinto nondum expleto, in hoc communi principum conditorio sepulta.

Ad latus sinistrum.

SOPHIA Friderici Marchionis Brandeburgensis filia, Casimiri regis Poloniæ ex filiâ neptis, & ill. principis Friderici Ducis Legnicen. & Bregen. conjunx posterior: Obiit anno á Christo nato 1537. die 14. Maii, ab inito matrimonio anno decimo nono, in hac communi tumbâ principum sepulta.

Insacello.

Supra

Trocedorfius de seipso loqvitur:

Artes tradebam totius tempore vitæ,
Et, qvæ sunt mũdi præmia, pauper erã.

Sub effigie.

VALENTINVS FRIDLANDVS TROCEDORFIVS, VERÆ PIETATIS, RELIGIONIS, VITÆ SANCTIMONIÆ, CANDORIS, INTEGRITATIS, MODESTIÆ, TEMPERANTIÆ, DENIQVE OMNIVM VIRTVTVM INSIGNE EXEMPLVM, IVVENTVTIS FELICITER INSTITVENDÆ PRÆCLARVS ARTIFEX, DE ECCLESIA DEI ET REP. CVI MVLTOS EXCELLENTES VIROS FORMAVIT, DEQ. TOTA POSTERITATE OPTIME MERITVS, NATVS EST 1490. MORTVVS 25. APRIL. ANNO 1556. ÆTATIS AN. 67. ABRAHAM A BOCK IN KLIPHAVSEN ET SALHAVSEN TRIVM DVCVM ELECTORVM SAX. A CONSILIIS INTIMIS, ILLIVS MEMORIAM HAC TABVLA GRATITVDINIS ERGO COHONESTAT. BONI CONSVLANT VOLVNTATEM POSTERI, EANDEMQ. VT A POSTERIS EXPERIANTVR BENE MEREANTVR ET IPSI. LAVS DEO.

BREGAE.

IN CONDITORIO PRINCIPUM.

GEORGII II. Ducis Lign. ac Breg.

Hîc divus Georgius II. Regiâ Cæſareâq;
ſtirpe oriundus, Friderici illius II. Lig-
nicenſis & Bregenſis Optimi Ducis
optimus filius, heros magnanimus,
Princeps re ac nomine Illuſtris, avita-
rum laudum æmulus, familiæ totius
ſplendor, paternarum virtutum hæ-
res: Imperatoribus, Regibus Bohe-
miæ, pluribusq; Germaniæ Proceri-
bus cognatus & affinis: multis ex Re-
gum, Baronum, Magnatum & eqve-
ſtri ordine cumprimis charus, Sileſiæ
Ocellus, beneficum patriæ ſidus, reli-
gionis Orthodoxæ aſylum, Eccleſia-
tum nutritor, Scholarum auſpex, Re-
rumpublicarum inſtaurator, afflicto-
rum por[illegible]s, ſupplicum opitulator, do-
minator pacificus, publicé privatimq;
de multis præclaré meritus, ditionis
ſuæ cultor & amplificator auguſtus,
erga vicinos officioſé amicus, ordi-

nis ubicunq; aſſertor accuratus, cuſtos diſciplinæ vigilãs, lingvæ latinæ probé peritus, memoriâ vivax, in conſiliis prudens, in reſponſis cautus, in armis fortis, in imperiis æqvus, in tranſactionibus felix, in reprehenſionibus ingenuus, in converſatione cum paribus comis & humanus, in pœnis clemens, ad ignoſcendum facilis, ad juvandum promptus, ad curandum ſolicitus, ad largiendum benignus, ad expediendum ſtrenuus, bonis deniq; omnibus multis nominibus unicé dilectus: annum agens vitæ ſuæ Climactericum maximum LXIII. nocte VIII. Maii præcedente intra horam XI. & XII. rebus humanis placidâ morte exemptus eſt, ac diem naturæ debito deſtinatum obiit, poſtqvam non diu ex catarrho infeſto & doctiſſimorum in Sileſiâ Medicorum arte incurabili graviter decubuiſſet.

Gold-

GOLDBERGAE.

IN TEMPLO PAROCHIALI.

Hieronymi Wildenbergii.

CLARISS. VIRO D. HIERON. WILDENBERGIO GOLDBERGEN. THEOLOGO, PHILOSOPHO ET MEDICO EXIMIO: PHYSICO TORONEN, FELICISS. ANNIS XLIII. QVI ET IBIDEM PIE DECESSIT NATVS ANNOS XCIII. PRID. CAL. OCTOB. ANNO MDLVIII. FILIVS ET GENERI GRATI BENIGNO PATRI F. F. ANNO MDLXVI.

Tradidit ingenuas hic Wildenbergius artes,
Edidit & scriptis optima quæque suis.
Goldbergæque Scholam fecit Colmæque celebrem,
Nunc est cælestis pars quotacunque Scholæ.
Ad quam nos etiam Doctor summusque Magister
Quamprimum misero Christus ab orbe vocet.

Georgii Vechneri Cos.

ANNO DOMINI 1563. GEORGIVS VECHNER IN REP. DEI MVNERE VIR CONSVLARIS, HOC SVI MONVMENTVM POSVIT VIVVS. QVI VT HONESTE VIXIT, SIC DIEM SVVM OBIIT 1579.

Non Mors, non Erebus, non me damnatio terret:
Vnicus est Christus vita salusque mihi.

In Gymna-

In Gymnasio illustri supra januam vestibuli, inter alia:

FVNDAMENTVM TOTIVS REIPVB. RECTA EDVCATIO IVVENTVTIS.

In domo Val. Wielii Notar.

Vnicus ad cælum nobis est JANUA *Christus*
CLAVIS *eam reserans est animosa Fides.*
Hanc igitur clavem qvi perdit, is omnia perdit,
Et cæli clausas stat miser ante fores.

GLOGOVIAE

IN SEPVLCRETO.

Epitaph. M. JOACHIMI SPECHT. &c.
Qvi obiit anno 1579. 23. Decemb.

Dormit in hac sãctâ JOACHIMUS PICUS *arenâ,*
Cujus ad eloqvium Musa vel ipsa stupet.
Si tantum vis nosse, fuit qvæ functio vitæ,
Sorsqve viri, ac ævi terminus, istud habe.
Vixit lustra decem bisq; octo fideliter annos
BRUSTANAS *verbi gramine pavit oves.*
Multa adversa & acerba tulit: migrare coactus
Cedit ad Elysii tuta vireta soli.
Sic qvibus hospitium tellus negat, exhibet æther,
Et qvos terra fugat, Christus ad astra vocat.
Christe patris pectus Brustanum collige cætum:
Et serva Pici semina sancta tui.

Joach-

JOACHIMO CUREO
FREISTADIENSI
DOCTORI PHILOSOPHO
ET MEDICO IN VRBE
GLOGOVIENSI,
SACRARVM LITERARVM
PERITISSIMO,
VIRO
PIETATE, SAPIENTIA, VIRTVTE,
ELOQVENTIA, DIGNITATE
PRÆSTANTI,
PIE DEFVNCTO
DIE XXI. JAN. AN. CHRISTI
MDLXXIII.
ÆTATIS VERO SVÆ
XLI.
ANNA UXOR MARITO LIBERIQ. PATRI CARISSIMO
H. M. P. C.

Hic tegitur magnus parvâ JOACHIMUS *arenâ*
CUREUS, *lumen Slesia terra tuum.*
Ingenio summus, medicâ celeberrimus arte,
Mortuus & vivus maxime Christe tuus.

Freista-

FREISTADII. 31.

IN TEMPLO.

Abrah. Bucholceri.

MEMORIÆ
REVERENDI, DOCTISS. ET CLARISS. VIRI
ABRAHAMI BUCHOLCERI
THEOLOGI VERE PII ET CHRONO-
GRAPHI ATQ. HISTORICI
CELEBERRIMI
PASTORIS QVONDAM ECCLESIÆ
FREISTAD. FIDELISS.
PIE DEFVNCTI
DIE XIIII. JVNII, ANNO CHRISTI
MDLXXXIIII.
ÆTATIS SVÆ ANNO LIIII.
MENSE VIII. DIE VI.
GRATITVDINIS ERGO LIBERI
SVMPT. SENATVS
IN SPEM LÆTISS. RESVRRECTIONIS
PP.

Epitaphium.

Hic pie Christe tuo recubat quæsita cruore,
Inqve tuo gremio parvula dormit ovis.
Reddidit hæc animam balanti voce fidelem,
Huic pastor dicas: Intret ovile meum.

A. B. sibi V. F.

Adami

CRVCIFIXO S.
ADAMO THILONI,
GREGOR. SEN. F.
LIGNICENS.
THEOLOGO
SINCERO,
QVI
CVM INT. VAR. MVND. SATAN.
ET FALS. FRATR.
INSVLT.
CONSTANT. ET PVRE IN
ECCLES. DOCVISS. ET
PRÆFVISS. ANN.
XXVII.
TANDEM EX ASTHMAT. SPIRITV
DEFICIENT. SPIRIT. IN
CRVCIFIX. CONCIP.
LIBERIOR.
MORTE PLACIDISS. SENSV
MENTEQ. CON-
STANS
CRVCIFIXVM TRIVMPHANTEM
OVANS AD COELVM
SECVTVS EST.
XVIII. KAL. MAI.
cIɔIɔXCV.

cúm

CVM PERPET, CÆLEBS VIXISS.
AN. P. M. LIII.
MATER MOESTISS. ET FRRRR.
CVM SOR. SVPERST. F.
ET FRATR. B. M.
PPP.

Tumulus.

NE SIS VIATOR NESCIVS:
HEIC
ADAMI THILONIS
THEOLOG
PASTOR. HVIVS VRB. ECCL.
FIDELISS.
SPIRITV COEL. REPETENTE
PATRIAM
MORTALES CONDIT.
RELIQVIÆ.
B. PERPET. CÆLEBS ANN.
P. M. LIII.
Θ. XVIII. KAL. MAI. ANN.
cIↃ IↃ XCV.

I. Cor. II.
Non judicavi me ſcire aliqvid inter vos, niſi Jeſum Chriſtum, & hunc Crucifixum.

CHRISTO VITÆ NOSTRÆ SACRVM.
ANNA ROSLERIA FRANCOSTEIN.
MATRONA PIA ET HONESTA, BO-
NIS OMNIB. CHARA, SVIS DESIDE-
RAT. ÆTAT. ANN. XXVIII. D. XXXI.
CONIVGII DVLCISS. ANN. XI. HEBD.
XII. COMPL. ANN. CHRISTI SER-
VATORIS MDLXXXVI. M. APRIL. D.
XXI. IN FVNCTIONE PIA D. XVIII.
A PARTV GEMELLOR. LABORE ONE-
REQ. ET TRIBVLATIONIS DIEBVS HV-
IVS BONIS INIQVISSIMI SECVLI,
VT ORARAT, EREPTA, PLACIDEQVE
ET PIE DEFVNCTA, CORPORE MOR-
TALI ANIMÆ SVÆ IN MANSIONEM
DOMVS PATRIS D. N. I. C. EX INFIDO
ET HOSTILI MVNDI HOSPITIO RE-
CEPTÆ AD CHRISTI NVTVM PERPE-
TVO CONSOCIANDO IN HOC QVIE-
TIS CVBICVLO TVTA DORMIT.
M. NICOLAVS LVDOVICVS MARITVS,
JACOBVS, NICOLAVS, JOACHIMVS,
MARIA, BARTHOLOMÆVS LIBERI
ORPH. VXORI ET MATRI DESIDERATISS.
MÆSTISS. DESID. MON. HOC PON. CV.

Vivis, ego vixi: sum mortua, mortuus olim
Hospes eris: vitam reddet utrisque Deus.

SPROTAE.

Georg. Hentſchelii.

SISTE VIATOR.

GEORG. HENTSCHELIVS ANTE ANNOS 72. ANTIQ. HVIVS OPIDI FAMIL. NATVS, POSTEAQVAM HONOR. IN PATR. SENATORIS ET CONSVLARIB. AD ANNOS QVAMPLVR. SVMM. ÆQVIT. PERFVNCTVS ESSET, ET PIET. DEO, REIP. FIDEM, INTEGRITAT. PROXIMO CLARISS. DOCVMENT. PROBASSET, VITÆ SATVR SPIRITVM FID. PLEN. MISERICORDI PATRI, CORPVSCVLI RELIQVIAS MAGNÆ MATRI REDD. ANN. CIↃ IↃ IIIC. III. EID. MART. UXOR AVTEM ET LIBERI MARITO ET PATR. DVLCISS. MORE MAIORVM RELIGIOSE

H. M. Poss.

Sum pulvis, qvia pulvis eram: mens aſtra petivit:
Sperat idem hic pulvis: Chriſtus utrumqve dedit.

---

36. Joh. Barth & Conjugis ejusd.

HVC REPOSITÆ SVNT EXVVIÆ JOHANNIS BARTH VIRI LAVDATISS. QVI STVDVIT, DVM VIXIT, HONESTE VIVERE, NEMINEM LÆDERE, SVVM CVIQ. TRIBVERE; HOSPES BENEFICENTISS. SENATOR INTEGERR. CONSVL. OPT. OCVLVS CÆCORVM, PES CLAVDICANTIVM, TVTOR PVPILLORVM, PATER PAVPERVM, FELICITER ET SANCTE MORTVVS ANNO EIVS IN QVEM CREDIDIT MDXXCV. DOMINICA PALMARVM, ANNVM AGENS ÆTAT. LXVII.

ET

CONIVGIS PVDICISS. CATHARINÆ EX HONESTA SIMONVM FAMILIA NATÆ, QVÆ EX HVIVS VITÆ ERGASTVLO IN VITAM BEATAM DISCESSIT ANNO CHRISTI cIↄIↄ LXXII. DIE PARASCEVES, ANNOS NATA LVI. DOMVS SVÆ COLVMEN, ET MATRONAR. HVIVS OPPIDI LVMEN.

Svidnicii

Sebaldi Huberi S. F.

SEBALD. HVBER. ART. ET MED. D. REGIVS PHYSICVS, GLISCENTE VRATISLAVIÆ ANNO XLII. SÆVO EPIDEMIÆ MORBO, MALVM ID FVGIENS SEBALDVM F. OPT. SPEI PVERVM AC IN LITERAS, VT PATER VOLEBAT, SVMMO STVD. INCVMBENTEM, POSTQ. XVI. NON PRIDEM COMPLEVERAT ANNVM, EAD. CORREPTVM LVE IIII. NON. NOV. HIC AMISIT. AGNOSCENS AVTEM PATER MOESTISS. DIVINA ID FACTVM FVISSE VOL. QVÆ NVLLIBI EVITARI POSSIT, MVLTAS POST LACR. CVM AFFLICTISS. ILLO DICENS: VT DOMINO PLACVIT, SIC FACTVM EST: CHARISS. S. F. CVM CHRISTO IAM VIVENTI PIETATIS ERGO MON. H. POS.

Primæ Uxoris D. Langi.

Hic Catharina jacet Langi charißima conjunx,
Illum quæ fecit terq; quaterq; patrem,
O Iesu miserere mei, miserere meorum,
Effice nos meritis tempus in omne tuos.
Hoc vivens votum, moriens hoc illa sonabat,
At tibi ne grave sit dicere, Lector, Amen.

38. BOLESLAVIAE.

IN TEMPLI MVRO EXTERIORE

Joh. Suſſenbach. & Conjugis.

JEHOVÆ MORT. ET VITÆ DN. S.
JOHANNI SVSSENBACHIO
BOLESLA.
JACOBI SVSSENBACHII
PRIMI CONCIONATORIS EVANGELICI
APVD BOLESLAVIENSES
FILIO,
QVI
DOCENDI MVNERE APVD LIGNICIEN-
SES PRIMVM OPPIDANOS, DEINDE
VERO IN AGRO LIGNIC. APVD
KROTSCHITIANOS,
ILLIC AD VII. HIC AD XXV. VSQ. AN.
FIDELITER PERFVNCTVS,
SVPERATO IAM CLIMACTERICO
ÆTATIS HEROICO
☉. AN. C. MDXXCV.
M. MART. D. XXVI.
ET

Margare-

MARGARETHÆ HENTSCHELIÆ 39.
SPROTAVIENSI
CONIVGII ET LABOR. IPSIVS SOCIÆ
PER ANNOS XXXII. INTEGROS
FIDELISSIMÆ,
BEATA MORTE ILLVM
EX VOTO TAND.
SVBSECVTÆ
A. C. MDIIIC. M. JAN. D. XIV.
PARENTIB. OPT. M.
VT
QVOS PECVLIARE MORTIS FATVM,
HANC BOLESLAVIÆ, ILLVM KROT-
SCHITII TVMVLO CONDENS,
ALIQVANTISP. DISTRA-
XERAT,
EOR. SALTEM MEMORIAM CONIVN-
CTIM LEGERENT, SI QVI NON DE-
DIGNABVNTVR POSTERI,
HENRICVS ET JOSEPHVS
FILII SVPERST.
M. H. P. E. PP.

---

40. # HERNSTADII.
Puelli Spechtiani.

VIDETE MORTALIVM CONDITIONEM
MORTALES!
QVÆ
DVLCISS. QVOND. ANIMAS
PATRIS LEOBERGA, VRATISL. MATRIS
MARITI PRIORIS GORLICIO, LIGNICIO
ALTERIVS CVM POSTHVMO PRÆ-
MISIT AD COELESTIA;
HÆC EADEM
HERNSTADIO FATIS ITA POSCENTIB.
JOHANNEM FILIOLVM
JOACHIMO SPECHTIO
J. U. D. CONSILIARIO LIGIO-BREG.
GENITORI ANTE BIENNIVM
DEFVNCTO SVBMISIT,
NEC INVITA, QVOD CHRISTIANA ESSET,
NEC SINE LACRVM. QVOD MATER.
B. ANN. III. M. VI.
⊖. A. CHR. MDC. VII. MAII.
BLANDINA REIMANNA
Nondum gnara loci qvo post sua fata qvietem
Captabit summum condita ad usqve diem:
MEMOR. DESIDER. SPEI
M. H. P.

SPARGENDA IN TERRIS, QVÆ
COLLIGENDA IN COELIS.

SI
NVLLA EST CONDEMNATIO
HIS, QVI SVNT IN
CHRISTO JESV;
BEATE IN EODEM MORTVVM ESSE
CREDIBILE EST,
IN QVO VIVENTI SPES
OMNIS REPOSITA
FVERAT,
DAVIDEM KINASTIUM
IVVENEM ORNATISSIMVM;
QVEM
ERVDITIONIS MORVMQ. ELEGANTIA
GRATVM OMNIBVS,
FIDES VERO ET INDVSTRIA
ILL. LIGIOR. PRINCIPI, CVI ILLE
QVOND. AB EPISTOLIS,
CARVM ADPRIME
REDDIDER.

QVANTVMVIS
ABDITA VIS FATI
MORTE INSPERATA IN ARCE
LIGNIC. IN QVAM EX OFF.
AVLAM SECVTVS
DIVERTERAT
VIXD. EX AMICOR. COM-
PLEXIB. DIVVLSVM
SVSTVLIT,
A. C. MDC. M. MART.
D. XI. H. II. ANTELVC.
ÆT. AN. XXIIII. NOND.
INTEGR. COMPL.
MELCHIOR KINAST PARCH-
WICENSIS REIP. COS. ET
ANNA HEDWIGERA
PARENTES,
NISI SPES SVPERESSET RESTITV-
TIONIS, INFELICISSIMI
FILIO DESIDERATISS. POSS.

In Cœnobio
LUBENSI.
Tumulus BOLESLAI ALTI Fundatoris.

ANNO DOMINI MCCI. VII. ID. DE-
CEMB. OBIIT ILLVSTRIS BOLEZ-
LAVS DVX SLEZIÆ FVNDATOR
LVBENSIS COENOBII.

Supra picturam HERMANNI de SALTZA.

HERMANNVS DE SALTZA ORDINIS MILITIÆ TEVTONICORVM MAGISTER, PRIMVS SACRÆ DOMVS VEXILLA IN PRVSSIAM VICTOR TRADVXIT. 1223.

Sub picturâ.

Transivi intrepidꝰ per mille pericula victor
Non acies ferri, non vastis mænia fossis
Conatꝰ tenuere meos, domat omnia virtus.

Sub Epitaphio.

GEORGII ABBATIS.

OMnia mors sternit: quod natum est occidit: una
Fine caret pietas, & benefacta manent.
Quidquid habet mundus, sunt omnia vana, caduca,
Nec quidquam constans in levitate sua est.
Vera salus servire Deo pietatis amore,
Illius atque libens jussa benigna sequi.
Cetera sunt fraudes, astus, fallacia mundi
Gaudia, quæ pereunt, ut perit umbra levis.
Ista legens memorare novißima tempora mortis:
Nam cinis & fumus, pulvis & umbra sumus.
Mors certa est hominemq; omnes expectat ad horas;
Evocat illa bonos, evocat illa malos.

44. SASTERHVSII in agro Svidnic.

Ædium Schindelianarum inſcriptio.

DEO OPT. MAX.
CVIVS EST TERRA ET OMNIS
PLENITVDO EIVS
SACR.
HAS ÆDES
NON
AD PERPETVÆ HABITATIONIS
VOLVPTATEM,
SED
AD HOSPITII NECESSARII DONEC IN
HIS TERRIS PEREGRINAND. EST
COMMODITATEM,
SIBI ET SVIS GRATÆQ.
POSTERITATI
SIC EXSTRVEBAT,
VT POTIVS
AD ÆTERNAS BEATOR. SEDES
ANHELARET,
EARVMQ. POST HANC VITAM
OCCVPANDAR. CERTISS.
SPE
DOMICIL. VEL POTIVS DIVERSOR.
ISTVD SIBI PVTARET
INHABITANDVM;

Itaq;

ITAQ. ET HOC IPSVM
DEO MVNDI DOMINO 45.
DEDICAT,
SEQ. SVOS ET OMNIA SVA
ILLIVS IMMENSÆ MISERICORDIÆ
ET BONITATI
CONSECRAT ET COMMENDAT

JONAS A SCHINDEL.
ANNO CHRISTI
MDXCIII.

IN CAMENECENSI
Monaſterio.

MARS MORS TE STRAVIT. NON: SET
NECIS VMBRA LIGAVIT
HOC ILE CERVILE: SECOR AGNVM
DVM FIT OVILE.
Anno Dn. MCCCI. Ludovic. Lis.

Lignicii

GEORGIVS THILO
A THILAW
ILLVSTR. PRINCIPIS LIG. AC BREG.
CONSILIARIVS,
QVI
TESTIMONIO PVBL. SING.
EXEMPLO
VITAM PIE, HONESTE, IVSTE
ACTAM
CVM MORTE BEATA SVBITO
SED NON IMPROVISO
COMMVTAVIT,
A. C. MDCII. VI FEBR.
POSTQ. COMPLEVISSET
SEPT. ÆTATIS SEPT.
OB PRÆCLARA IN REMPVB. MER.
COMMVNI OMN. TOTIVS DVCAT.
ORD. LVCTV ELATVS, ET
SVB HOC LAPIDE
CONDITVS
EST.

MORI SEMPER QVI DIDICIT, MORI SEMEL POTVIT
EX SENTENTIA.

IN VERO QVIESCENS
FERO
QVOD POSSUM;
QVOS POSSUM;
VT POSSUM.
LAUDET QVI VOLET;
CULPET QVI VALET:
MEA LAUS,
MEA CULPA,
CHRISTUS.
MIHI FRATER CUI CHRISTUS.
HUNC FERO; HUNC
FERAM;
IN SIMPLICI VERITATE,
VERA SIMPLICITATE
QVIESCENS.
VALEANT ET VALEANT
CRITICI
HYPERCRIT. ET HYPOCR.
ET, NE,
DUM
ALIOS, SEIPSOS
IUDICENT,
VIDERINT.

Sim. Grunæus. Fer. Pasc. 1594. Museo meo inscribeb. Quâ mente, qvo affectu, judicare bonis malisqve integrum esto.

Basiliensium monumentorum antigrapha p.p.d. Sim. Gr
Lign. 1602.

PROGRAMMA

POPISU UCZNIÓW

INSTYTUTU TECHNICZNEGO

KRAKOWSKIEGO.

